

Sygn. akt V U 631/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 21 grudnia 2015 r. w Kaliszu

odwołania K. W.

od decyzji Nr (...) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 29 kwietnia 2015 r., Nr (...)

w sprawie K. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o ustalenie ubezpieczenia

Zmienia zaskarżoną decyzję Nr (...) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 29 kwietnia 2015 r. znak (...) i ustala, że odwołująca K. W. podlega ubezpieczeniu społecznemu pracowników z tytułu zatrudnienia w (...) S.C.D. J. (1), D. J. (2) w okresie od dnia 9 października 2014 r. do nadal.

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 29.04.2015 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. stwierdził, iż K. W. nie podlega od dnia 09.10.2014 r. do nadal ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę zawartej z firmą (...) S/C. D. J. (1), D. J. (2) wobec stwierdzenia, iż umowa o pracę została zawarta w celu uzyskania uprawnień do korzystania ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i służyła obejściu obowiązujących przepisów prawa.

Od powyższej decyzji odwołanie złożyła K. W., wnosząc o jej zmianę i ustalenie, iż podlega ubezpieczeniu pracowniczemu od 09.10.09.2014 r. do nadal.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd zawiadomił o możliwości wstąpienia do sprawy jako zainteresowany wspólników spółki cywilnej (...). Nie wstąpiono do postępowania.

Sąd I instancji poczynił następujące ustalenia faktyczne.

K. W. liczy 29 lat. Ukończyła w 2005 r. (...) Szkołę Zawodową Nr (...) w Zespole Szkół Usługowych w O. w zawodzie fryzjer. Wykazała okres ubezpieczenia w okresie od okresu pobierania nauki zawodu, przez okres zatrudnienia jako fryzjer na podstawie stosunku pracy oraz okres od października 2009 r. prowadzenia działalności gospodarczej do

maja 2014 r. jako fryzjer. Z uwagi na schorzenie reumatyczne – surowiczoujemne reumatoidalne zapalenie stawów - odwołująca nie może wykonywać pracy w zawodzie fryzjera. Poszukiwała więc pracy o innym charakterze.

(dowód: zeznania odwołującej)

Firma (...) prowadzi hurtownię elektrotechniczną. Działa od grudnia 2012 r. D. J. (1) zajmuje się pracą w sklepie. D. J. (2) zajmuje się także pracą w sklepie. Obowiązki te wykonuje poza swoim zasadniczym zajęciem – zatrudnieniem jako, mechanik w spółce (...) swojego brata – sportowca uprawiającego wyścigi żużlowe. Spółka wykazała przychody wynoszące w półroczu 2014 r. – 442551,87 zł i dochód z uwzględnieniem różnicy magazynowej – 1849,95 zł, a za cały rok 2014 – przychód wynoszący 917864,89 zł i dochód 3925,71 zł po uwzględnieniu różnicy magazynowej – 27608,87 zł. Spółka poszukiwała pracownika. O poszukiwaniu pracownika umieszczono ogłoszenie w oknie wystawowym.

(dowód: dokumenty z książki rozchodów i przychodów, zeznania świadka D. J. (2) i D. J. (1))

W dniu 09.10.2014 r. firma (...) s.c. D. J. (1), D. J. (2) i odwołująca K. W. sporządzili umowę o pracę na okres próbny od 09.10.2014 r. do 31.10.2014 r. na stanowisku sprzedawca w pełnym wymiarze czasu pracy, za wynagrodzeniem wynoszącym 1680,00 zł miesięcznie. W dniu 31.10.2014 r. strony sporzystały umowę o pracę na czas nieokreślony od dnia 01.11.2014 r. na tych samych warunkach. Określono zakres obowiązków: przyjmowanie towaru, układanie towaru na regały, sprawdzanie stanów magazynowych, obsługa klientów. K. W. przedstawiła zaświadczenie lekarskie o zdolności do pracy z dnia 08.10.2014 r. Odwołująca została zgłoszona do ubezpieczenia społecznego w terminie. Sporządzono listy płac, listy obecności.

Przed spornym zatrudnieniem, czynności przewidziane dla pracownika wykonywała D. J. (1) i D. J. (2). Gdy odwołująca zaczęła korzystać ze zwolnień lekarskich – także wykonują je wspólnicy, z tym że zakres pracy D. J. (2) był ograniczony wobec jego zatrudnienia. D. J. (2) z końcem października 2015 r. zakończył swoje zatrudnienie w firmie brata, aby rozszerzyć swój udział w działalności gospodarczej pod firmą (...) s.c.

(dowód: listy płac, zaświadczenie lekarskie, listy obecności, zeznania świadków D. J. (2) i D. J. (1))

W związku z ciążą K. W. pozostawała pod opieką lekarza M. G.. Cięża została stwierdzona w dniu 28.10.2014 r. Karta ciąży jest sporządzona od badania w dniu 18.11.2014 r. Od dnia 10.12.2014 r. stwierdzano niezdolność odwołującej do pracy. W styczniu 2015 r. odwołująca wróciła do pracy. Od lutego 2015 r. u odwołującej wystąpiła niezdolność do pracy.

Dziecko urodziło się w dniu (...)

Odwołująca zamierza wrócić do pracy. Opiekę nad dzieckiem przejmie jej matka – rencistka.

(dowód: karta ciąży, zeznania odwołującej, historia przebiegu ciąży, informacja lekarza prowadzącego w aktach rentowych)

Odwołująca przychodziła do hurtowni w godzinach od 7-15-tej lub 10-18- tej okresie od poniedziałku do piątku. Wykonywała czynności: naklejanie kodów na towary, rozpakowywani i układanie towaru, podawanie sprzedawcy towaru.

(dowód: zeznania odwołującej, akta postępowania organu rentowego)

Zgodnie z art. 6 ust 1 pkt.1 i art. 13 pkt.1 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137 póź. 887 z późn. zm.). obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym - podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Stosownie zaś do treści art. 1 ust 1 ustawy z dnia 25.06.1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. Nr 60 póź. 636 z późn. zm.) osobom tym, w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

Zgodnie z treścią art. 83 kc w związku z art. 300 kp nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Złożenie oświadczenia woli dla pozorów oznacza, że osoba oświadczająca wolę nie chce, aby powstały skutki prawne, jakie zwykle prawo łączy ze składanym przez nią oświadczeniem. Inaczej mówiąc strony niejako udają, że dokonują jakiejś czynności prawnej np. zawierają umowę o pracę.

Okoliczność, iż strony sporządziły umowę o pracę, nie stoi na przeszkodzie uznaniu, iż działanie stron w sytuacji gdy wiadomo było, iż odwołująca w krótkim czasie będzie chciała korzystać ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego, jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego. Nie można wyrazić akceptacji dla nagannych i szkodliwych społecznie zachowań, stanowiących przejaw szerszego zjawiska wyłudzenia świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych, polegającego na zawieraniu umów na korzystnych warunkach na krótki okres przed zajściem zdarzenia rodzącego uprawnienie do świadczeń z ubezpieczenia społecznego i to w wysokości ustalonej od wygórowanego wynagrodzenia za pracę.

ZUS ma prawo ocenić sporządzoną umowę o pracę i uznać ją za pozorną, sprzeczną z prawem czy zasadami współzycia społecznego co ma skutki dla ubezpieczonego w zakresie istnienia podstawy ubezpieczenia (por. Wyrok SN, sygn. akt III UK 200/04, opublikowany w Rzeczpospolitej 2005r., Nr 50, str. C-1). Podzielając ten pogląd dodać należy, iż rzeczą przedsiębiorcy jest zatrudnianie pracowników dla realizacji celów gospodarczych z tą działalnością związanych, lecz okoliczności te nie są obojętne dla organu rentowego, gdy ciężar utrzymania ubezpieczonego przerzucany jest na fundusze publiczne. Podobnie wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25.01.2005 r. II UKN 141/04 (OSNC 2005 Nr 15/235). O pozorności umowy decydują okoliczności jej zawarcia, cel jaki strony chciały osiągnąć i charakter wykonywanych czynności.

Okoliczność, iż strony sporządziły dokumenty związane zwykle z nawiązaniem stosunku pracy, nie znaczy jeszcze, iż do nawiązania stosunku pracy doszło.

Celem zawarcia umowy o pracę jest nawiązanie stosunku pracy, a więc świadczenie przez pracownika pracy przez określony, dłuższy okres, w zamian za wynagrodzenie.

Pośrednim celem zatrudnienia jest także uzyskanie stażu emerytalnego czy ochrony ubezpieczeniowej na wypadek zajścia ryzyka choroby, wypadku, urodzenia dziecka.

Podkreślić przy tym trzeba, że zarówno przepisy prawa pracy, prawa ubezpieczeń społecznych, jak i przepisy ustrojowe pozwalają tak kształtować elementy stosunku pracy, jaka jest wola stron. Jednakże przestaje powyższa kwestia być tylko sprawą stron nawiązujących stosunek pracy, gdy po uregulowaniu jedno - dwumiesięcznych składek przerzuca się ciężar wypłaty świadczeń na fundusz dysponujący publicznymi pieniędzmi, którymi zarządza ZUS. Nadto podkreślić należy, iż ciężar nie stanowi w żaden sposób przeciwwskazań do zawierania stosunków pracy, wykonywania pracy i korzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego, jednakże nie może być tak iż konstruuje się stosunek prawny pod istniejącą sytuacją, nie dla realizacji celu jakiemu ten stosunek ma służyć a dla osiągnięcia innych celów, a więc uzyskania świadczeń do których strony tego stosunku nie spełniały warunków.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do tego czy strony zawarły umowę o pracę i czy umowa ta była realizowana. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje, iż strony zawarły umowę o pracę i umowa ta była realizowana. Odwołująca K. W. zgłaszała się do miejsca, gdzie jest prowadzona działalność przez firmę (...)s.c – hurtowni z materiałami elektrotechnicznymi. Wykonywała tam czynności związane z rozpakowywaniem towaru, wykładaniem towaru, oznaczaniem towaru, sprzątaniami. Za pracę K. W. otrzymywała wynagrodzenie. K. W. miała możliwość i potrzebę wykonywania pracy, a firma D. J. (1) i D. J. (2) miała potrzebę i możliwość zatrudniania pracownika. Skoro

skutecznie zawarto umowę o pracę i była ona przez K. W. realizowana, stwierdzić należy, iż K. W. uzyskała tytuł do ubezpieczenia społecznego od dnia 09.10.2014 r. do nadal.

Stąd odwołania jako zasadne podlegało uwzględnieniu, a decyzja zmianie w myśl art. 477¹⁴ § 2 kpc.